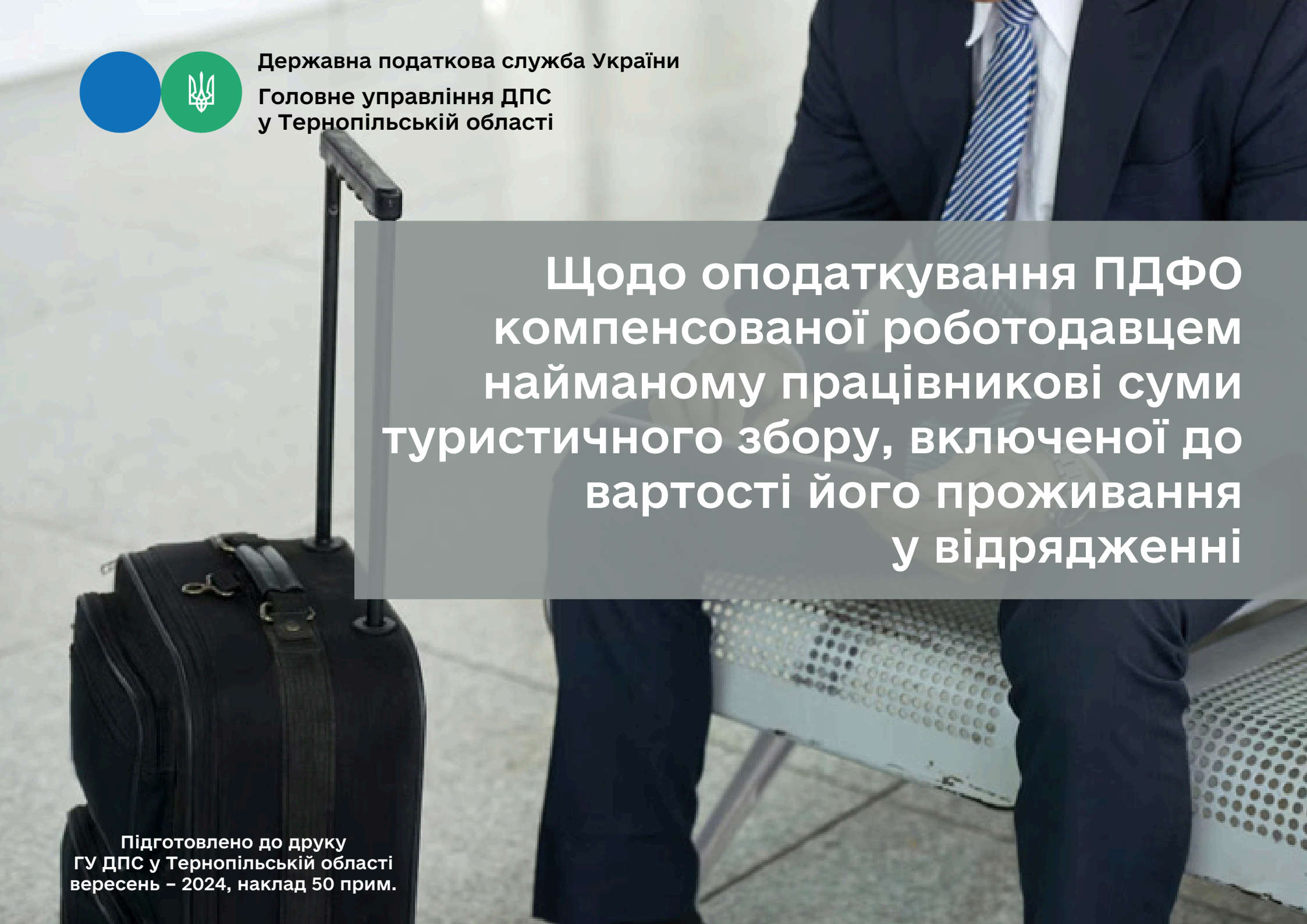

Державна податкова служба України
Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Щодо оподаткування ПДФО компенсованої роботодавцем найманому працівникові суми туристичного збору, включеної до вартості його проживання у відрядженні

Підготовлено до друку
ГУ ДПС у Тернопільській області
вересень – 2024, наклад 50 прим.

Порядок справляння туристичного збору (далі – збір) визначено ст. 268 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), згідно з п.п. 268.2.1 п. 268.2 якої платниками туристичного збору є громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які прибувають на територію адміністративно-територіальної одиниці, на якій діє рішення сільської, селищної, міської ради та тимчасово розміщуються у місцях проживання (ночівлі), визначених п.п. 268.5.1 п. 268.5 ст. 268 ПКУ.

Водночас особи, визначені п.п. «в» п.п. 14.1.213 п. 14.1 ст. 14 ПКУ, а саме резиденти – фізичні особи, які мають місце проживання в Україні, які прибули у відрядження, не є платниками туристичного збору (п.п. «б» п.п. 268.2.2 п. 268.2 ст. 268 ПКУ).

Підтвердженням перебування такої особи у відрядженні згідно з п. 1 розд. II Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 13.03.1998 № 59 із змінами та доповненнями (далі – Інструкція № 59), є наказ (розпорядження) керівника цього підприємства або його заступника (направлення у відрядження державного службовця здійснюється керівником державної служби), у якому зазначаються мета виїзду, завдання (у разі потреби), пункт призначення (місто або міста призначення, інші населені пункти, найменування підприємства, установи або організації, куди відряджається працівник), строк (дата вибуття у відрядження та дата прибуття з відрядження), джерело фінансового забезпечення витрат на відрядження, а також у разі потреби інші ключові моменти (вид транспорту, інформація про додаткові обмеження щодо сум та цілей використання коштів, наданих на відрядження, у разі їх встановлення керівником тощо), після затвердження кошторису витрат. У разі направлення працівника підприємства у службове відрядження за запрошенням подається його копія та за наявності програма заходів.

Оподаткування доходів фізичних осіб регламентується розд. IV ПКУ, відповідно до п.п. 165.1.11 п. 165.1 ст. 165 якого до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку не включаються, зокрема, кошти, отримані платником податку на відрядження або під звіт і розраховані згідно із п. 170.9 ст. 170 ПКУ.

Згідно з абзацом другим п.п. «а» п.п. 170.9.1 п. 170.9 ст. 170 ПКУ не є доходом платника податку – фізичної особи, яка перебуває у трудових відносинах із своїм роботодавцем або є членом керівних органів підприємств, установ, організацій, сума відшкодованих йому у встановленому законодавством порядку витрат на відрядження в межах фактичних витрат, а саме: на проїзд (у тому числі перевезення багажу, бронювання транспортних квитків) як до місця відрядження і назад, так і за місцем відрядження (у тому числі на орендованому транспорті), оплату вартості проживання у готелях (мотелях), а також включених до таких рахунків витрат на харчування чи побутові послуги (прання, чищення, лагодження та прасування одягу, взуття чи білизни), на найм інших жилих приміщень, оплату телефонних розмов, оформлення закордонних паспортів, дозволів на в'їзд (віз), обов'язкове страхування, інші документально оформлені витрати, пов'язані з правилами в'їзду та перебування у місці відрядження, в тому числі будь-які збори і податки, що підлягають сплаті у зв'язку із здійсненням таких витрат.

Зазначені в абзаці другому п.п. «а» п.п. 170.9.1 п. 170.9 ст. 170 ПКУ витрати не є об'єктом оподаткування податком на доходи фізичних осіб лише за наявності підтвердних документів, що засвідчують вартість таких витрат.

Будь-які витрати на відрядження не включаються до оподатковуваного доходу платника податку за наявності документів, що підтверджують зв'язок такого відрядження з господарською діяльністю роботодавця/сторони, що відряджає.

Державна податкова служба України
Головне управління ДПС
у Тернопільській області

Інструкція № 59 є основним документом, який регулює відрядження працівників органів державної влади, підприємств, установ та організацій, що повністю або частково фінансуються за рахунок бюджетних коштів. При цьому інші підприємства та організації можуть використовувати Інструкцію № 59 як допоміжний (довідковий) документ.

Відповідно до п. 5 розд. II Інструкції № 59 підприємство за наявності підтвердних документів відшкодовує в межах граничних сум витрат на найм житлового приміщення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02 лютого 2011 року № 98 «Про суми та склад витрат на відрядження державних службовців, а також інших осіб, що направляються у відрядження підприємствами, установами та організаціями, які повністю або частково утримуються (фінансуються) за рахунок бюджетних коштів», витрати відрядженим працівникам на найм житлового приміщення з розрахунку вартості одного місця у готелі (мотелі), іншому житловому приміщенні за кожну добу такого проживання з урахуванням включених до рахунків на оплату вартості проживання витрат на користування телефоном (крім витрат на службові телефонні розмови), холодильником, телевізором та інших витрат.

Витрати на найм житлового приміщення за час вимушеної зупинки в дорозі, що підтверджуються відповідними документами, відшкодовуються в порядку й розмірах, передбачених п. 5 розд. II Інструкції № 59.

Витрати, що перевищують граничні суми витрат на найм житлового приміщення, відшкодовуються з дозволу керівника згідно з підтвердними документами. Зазначені витрати не є надміру витраченими коштами.

Згідно з п. 8 розд. II Інструкції № 59 відрядженому працівникові понад установлені суми компенсації витрат у зв'язку з відрядженням відшкодовуються також витрати на оплату податку на додану вартість, зокрема, за найм житлового приміщення згідно з підтвердними документами в оригіналі.

Крім того, до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включається дохід, отриманий платником податку як додаткове благо (крім випадків, передбачених ст. 165 ПКУ), зокрема, у вигляді суми грошового відшкодування будь-яких витрат платника податку, крім тих, що обов'язково відшкодовуються згідно із законом за рахунок бюджету або звільняються від оподаткування згідно з розд. IV ПКУ (п.п. «г» п.п. 164.2.17 п. 164.2 ст. 164 ПКУ).

Враховуючи викладене, у разі якщо юридичною особою (роботодавцем) здійснюється відшкодування суми збору, сплаченого фізичною особою (працівником) під час відрядження у межах України за найм житлового приміщення, то сума такої компенсації включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу такого працівника як додаткове благо та оподатковується податком на доходи фізичних осіб на загальних підставах.

Гарячі лінії ГУ ДПС у Тернопільській області: https://tr.tax.gov.ua/anonsi-ark/30680.html
Чат-бот ДПС «StopViolationBot» t.me/StopOverpriceBot
Мобільний застосунок «Моя податкова»
Android https://play.google.com/store/apps/details?id=my.tax.gov.ua
iOS https://t1p.de/lgu5a
Для оперативної комунікації з інститутами громадянського суспільства в органах ДПС діє комунікаційна податкова платформа: tr.ikc@tax.gov.ua
Підпишись на телеграм канал t.me/tax_gov_ua